

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Controversiarum Inter Principes Cathedras Divi Thomæ
Doctoris Angelici, Et Scoti Doctoris Svbtilis**

Stümmel, Friedrich

Coloniæ Agrippinæ, 1680

Quæst. I. Quid sit importari aliquid de connotato?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-84332](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-84332)

CONTROVERSIA SEXTA,

DE

Altero modo contradictoria in Deo salvandi

apud Vekenum scilicet de distinctione reali indirecta, id est, per
ordinem ad diversa connotata realiter distincta, seu de di-
stinctione virtuali Nominalium extrinsecâ.

S U M M A R I U M.

1. Quid sit importari aliquid de connotato. q. 1.
2. Quid nomine distinctionis virtualis extrinsecæ
veniat intelligendum? ubi de Connotatione in-
trinsecâ in Deo ad mentem Vekeni. q. 2.
3. Contradictoria verificari nil impedit per ordi-
nem ad Connotata, si rem afficiant secundum
esse extrinsecè denominatum. q. 3.
4. Distinctionem per connotata insufficientem esse
contradictorijs quæ enunciantur de re secun-
dum se spectata in ratione actus primi, respectu
actus secundi ad connotandum. q. 4.

132
Status
Quest.

Quemadmodum titulus Que-
stionis præfert, agemus in præ-
senti Controversia de distinc-
tione virtuali Nominalium extrin-
secâ, hanc siquidem Schola Oc-
camii nostri strenuè defendit ad
evitandam contradictionis repugnantiam in
verificatione contradictoriorum, tam in Di-
vinis, quam in creatis, sanè si hæc doctrina
Nominalium de distinctione virtuali tantam

nancisceretur veritatem, quantam in expli-
cando facilitatem præ aliis, de quibus egimus
& agemus suadenda foret, imò cum sicut aliæ
sententiæ non careant Patronis etiam extra
Scholam Nominalium cum iisdem, si Scoti
excipias, certare videntur, quam in plura-
litate Auctorum palmam ferat, sed quidquid
sit de hoc ut rationum pondus, quo veritas
discernitur à falsitate investigemus melius, ad
rem procedamus, & sit

Doctrina
Nomina-
lium fa-
cili.

QUAESTIO I.

Quid sit importari aliquid de Connotato?

S U M M A R I U M.

1. Importari aliquid de Connotato, est aliquid
præter significatum principale secundariò con-
significare. n. 133.
2. Reijcitur opinio quod connotativa æquè princi-
paliter significant utrumque. n. eod.
3. Sententia communis stabilitur. n. eod. & 134.
4. Quod quedam connotativa non concernant sub-
jectum, & quæ illa. n. 134.

133 **H**ic relegenda sunt, quæ diximus supra
Controv. 4. Q. 2. n. 68. de Connota-
tis, quamvis intellectus eorum quan-
tum ad quæsitum præfens, ab ipsis logicæ
incunabulis petendus esset, quod nimirum
Tractat. Prelim. R. P. Stumelii.

importari aliquid de connotato nihil aliud
sit, quam aliquid, quod non est de princi-
pali significato, sed velut aliquid ad illud
veluti accessorium & secundarium configni-
ficare, unde connotatio, ut notavimus l. c.
G 2 duo

duo dicit, unum scilicet in recto, estque ipsum denominationis subiectum, habens se per modum materialis, & aliud in obliquo, habens se per modum formalis, eo quod posito illo obliquo & accessorie con-
 significato subiectum ad novam determina-
 tur denominationem, illud formale autem
 dicunt passim Auctores esse quid extrinse-
 cum, illud verò quod dicitur in recto, esse
 quid intrinsecum, quomodo v. g. refectio
 seu sumptio cibi est cæna intrinseca, ex-
 trinsecum quid tempus serotinum, quamvis
 ad connotativum intrinsecè & necessariò
 requisitum non desunt tamen Recentiores,
 ut *Hurtado*, *Arriaga* & alii quidam, qui com-
 muni sensu Philosophorum connotatis se op-
 ponunt contententes connotativa plurium
 significativa, significare illa æquè primò per
 se & in recto v. g. participabilitatem Dei
 dicere æquè primò ipsum Deum & creatu-
 ras participantes & Dei omnipotentiam si-
 gnificare æquè principaliter perfectionem
 intrinsecam Dei & simul entitatem possibi-
 bilem creaturæ, item sapientia Dei & iusti-
 tia & cætera Attributa sunt nomina imposi-
 ta ad significandum æquè primò ipsas intrin-
 secas Dei perfectiones & actus cognitionis,
 punitionis Dei inde sequentes. ita dicunt si-
 militudinem in creatis dicere æquè primò
 duo alba, consequenter, inquirunt, verita-
 tem in actu intellectus æquè primò signifi-
 care entitatem actus & entitatem objecti.
 Verùm doctrina horum Auctorum iure me-
 rito rejicienda, cum tam in Theologicis
 quàm Philosophicis frequentissimus usus
 connotativorum, id quod bene *Masfrus*
 disp. 8. q. 3. art. 1. n. 34. primò tum quia
 est contra commune Logicorum suppositum
 tenentium, quod nomina connotativa plu-
 rium significativa significant unum primò &
 principaliter, alterum secundariò, cum
 etiam contra communem hypothesin Theo-
 logicorum, qui à tali loquendi modo hacten-
 us non recedendum iudicarunt, ut videre
 est passim in eorum Scriptis, & apud *Veken-*
di 6. de Deo c. 5. ubi ostendit usum obti-
 nere, quod connotare ex impositione vocis,
 idem sit, quod consignificare, ita ut non
 quilibet termini, qui una cum aliis signifi-
 cantur, dicantur connotati, sed ii tantum,
 qui non æquè primò, sed secundariò, neque

in recto, sed in obliquo consignificantur.
Secundò ex ratione, quod cum illa res signifi-
 cata sint diversæ naturæ, non habent talem
 unionem & affinitatem ut possint sub una ra-
 tione communi significari æquè primò, sicut
 enim non sunt nata facere per se unum, ita
 non possint explicare ratione per se una, pro-
 inde dum tenent Auctores cit. res diversas per
 nomina æquè primò significari, destruunt
 unitatem conceptus, ob diversitatem siquidem
 suam nequeunt esse per se partes unitus conce-
 ptus, qui econtra salvatur cum communitate
 tenendo quod unum significetur primariò, aliud
 verò secundariò tantum, ut videre est in *Scoto*
 4. d. 1. q. 2. Tertiò: quia dantur aliqui ter-
 mini, qui nequeunt explicari sine significato
 secundariò & connotatione, ut creatio, quæ
 præter actum creationis connotat non esse præ-
 cedens conservatio econtra præter entitatem
 actus connotat esse præcedens cæna quæ signi-
 ficat comestionem & connotat tempus vesperti-
 num vel econtra ut vult *Poncius*, & similia.

Confirmatur: Connotate ut constat ex vi
 nominis est simul cum uno aliud notare non
 quidem ex prima nominis impositione, sed ex
 modo significandi principalis significati, ut
 v. g. *album* quod formaliter & ex nativa nomi-
 nis institutione significet formam albedinis,
 quia tamen illam significat, quatenus concer-
 nit subiectum seu in concreto, hinc ratione
 modi significandi significat quoque subiectum
 secundariò, quod est connotare, siue præter
 principale & directum significatum aliud quo-
 que notare, quod ideo vocant Logici conno-
 tatum, quia est aliquid non principaliter signi-
 ficatum. Et licet non omnia nomina conno-
 tativa concernunt subiectum seu concreta non
 sunt, ut statim patuit de nomine creationis,
 conservationis, quæ tamen sunt connotativa,
 ut *Scotus* Quodl. 12. art. 2. item operationis vi-
 talis, quod etiam est connotativum, ut habet
Scotus Quodl. 13. nec econtra omnia concre-
 ta sunt connotativa, ut quæ sunt substantialia,
 tamen concreta accidentalialia, imò & substan-
 tialia adiectivè prolata, v. g. corporeum ratio-
 nale, humanum & similia significant suum
 significatum, ut est concernens subiectum seu
 per modum adjacentis, ut patet, proinde ex
 modo significandi sunt connotativa. huc-
 usque breviter & per accidens con-
 tra istos cc. Recentiores.

